

Mystery 6 tot en met 10

Mystery 6

5 Augustus. Laurent Terry (mijn nonkel) en Marcel Lauwers (zeg ik ook nonkel tegen) belden me op met de vraag of ik vandaag wil komen helpen ringen, tuurlijk!
Samen halen we volgende vogel uit het net. Vertellen jullie ons wat het is, want wij weten het zo direct niet.
(natuurlijk weten we het wel, maar alle... 't is maar een verhaalke he...)

Oplossing Mystery 6

Het is een **Bosrietzanger (Acrocephalus palustris)**.

Eerst en vooral zou je moeten de juiste familie te vinden, of beter tussen welke soorten het zou moeten gaan liggen. Alweer hoef ik niet veel uitleg te geven. Waarom? Ik vind dat Filip heel goed het determinatieduo bepaald heeft:

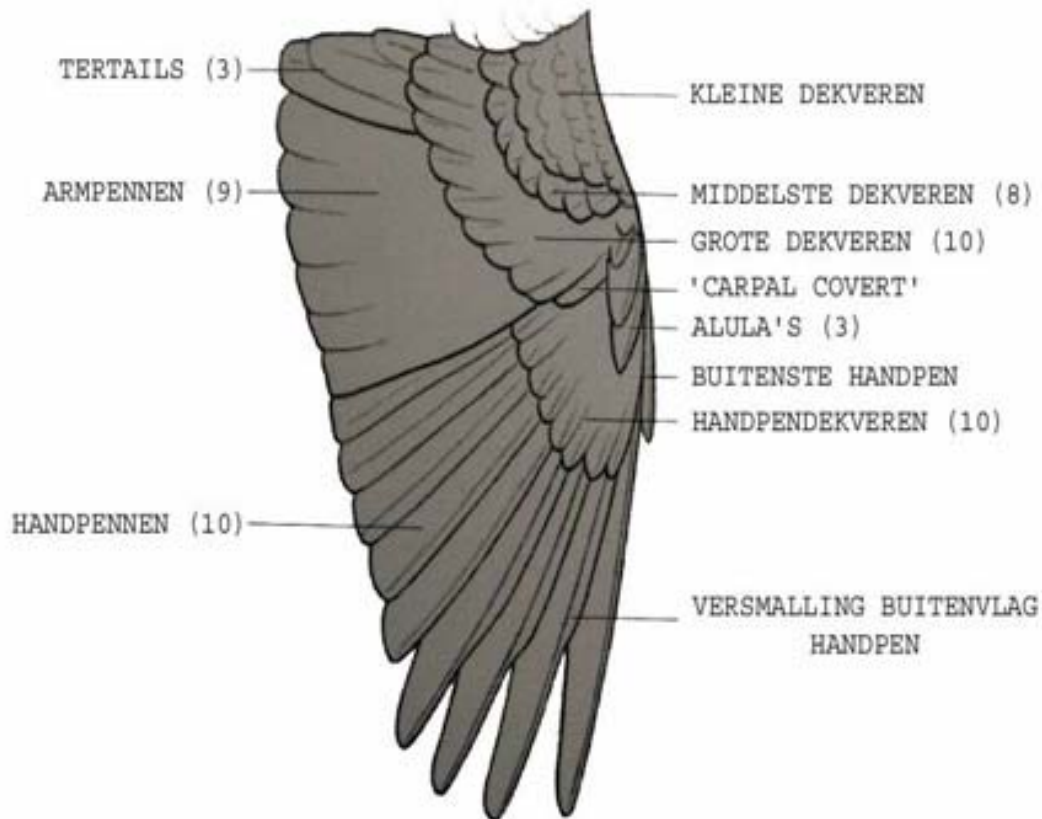
Dixit Filip: "*Een Locustella, Acrocephalus of Hippolais dus.*

Geen opvallende streep- of vlekkening dus geen 'gestreepte' rietzanger of sprinkhaanzanger. Lange handpenprojectie, dus geen Struikrietzanger, Veldrietzanger, Orpheusspotvogel, Vale Spotvogel of Kleine Spotvogel.

Smalle onduidelijke wenkbrauwstreep, dus geen Grote Karekiet. Geen lichte vleugelbaan, dus geen Spotvogel. Snor en Krekelzanger hebben klein rond kopje, donkerbruine (vrij effen) bovendelen, ronde donkerbruine staart, vleugel lijkt niet zo lang (maar wel lange handpenprojectie...), over de sterk gebogen handpennen met lichte buitenrand zwijg ik maar... (lange onderstaartdekveren zijn het beste diagnostische kenmerk voor Locustella-zangers, dacht ik, nu ja, niet te zien?)."

Je zou inderdaad zelfs bij deze vogel een deel moeten zien van de onderstaartdekveren mocht het een Snor of Krekelzanger geweest zijn, want bij die soorten reiken de langste onderstaartdekveren (meestal) verder dan de kortste (buitenste) staartpennen. Voeg daar het diagnostisch kenmerk aan toe van de twee ongestreepte locustella's: de handpenversmalling ontbreekt bij die twee soorten volledig.

Ter info schuif ik hier maar een vleugel van een typische zangvogel in. Veel dingen zijn 'niet helemaal' duidelijk over wat nu een versmalling of een duimvleugel, etc... is.

Merk op, dat de 2 buitenste handpennen volledig 'versmald' zijn en dus bij de meeste vogels geen versmalling vertonen. Ook, de buitenste, kleine handpen is bij veel vogelgroepen heel klein is en bij bepaalde zodanig klein dat ze niet te zien zijn: vinken, leeuweriken, zwaluwen, gorzen, etc... zodat je er maar 9 zult kunnen tellen. Bij andere soorten kan het heel helpvol zijn ze te determineren of om op leeftijd te zetten en verschilt de vorm en lengte heel opmerkelijk.

De tertails zijn eigenlijk armpennen, en dus die 3 binnenste armpennen passen dus bij de optelling van $6 + 3 = 9$ armpennen. Leeuweriken, Vlaamse Gaai, Taigagaai, Ekster en Blauwe Ekster, Kauw en Daurische Kauw, Wielewaal hebben een 4de tertail (en dus 10 armpennen).

Alle andere kraai-achtigen hebben zelfs 5 tertails (en dus 11 armpennen). Steltlopers, roofvogels, uilen, enz... vertonen een nog meer variabel aantal veren.

De duimvleugel bestaat dus eigenlijk uit 3 veren (in sommige boeken/artikels 2 alula veren en 1 alula dekveer).

Last but not the least: hoe de veren genummerd worden hangt ook nogal af van de schrijver, maar in de meeste ruistudies worden de handpennen genummerd van binnen naar buiten (Svensson en veel Europese boeken doen het anders, nummer 1 is de buitenste, kleinste).

Diederik beschreef ook een heel aantal bijkomstige kenmerken en hulpjes om een Bosrietzanger van zijn bijna tweelingbroer Kleine Karekiet te onderscheiden en om de leeftijd te bepalen.

Bruikbaar zowel in het veld als in de hand, maar veel zaken die hij beschreef zijn niet te zien in de foto.

Daarom kort wat via de foto de determinatie zou moeten sluiten.

Opnieuw dixit Filip: "*Wat schiet er nog over, als ik niets vergeten ben, Kleine Karekiet en Bosrietzanger. Da's nie gemakkelijk, veel overlap tussen die 2 soorten en zo. Wat pleit voor BR: Een sterk getekende vleugel (lichte handpentoppen, tertails donker met lichte randen, donkere duimvleugel?), onderdelen vuilwit (met geelbruine zweem), bruine of eerder geelbruine bovendelen, snavel misschien iets korter en stomper dan KK (overlap)...*"

Alweer het beste betoog vind ik, uitgezonderd de duimvleugel, dat is geen determinatiehulpje tussen die twee soorten.

In volgorde van belangrijkheid bij de determinatie zou ik het volgende over de vleugel durven zeggen:

- tertailranden zijn heel opvallend en dezelfde kleur als bovendelen, centra zijn heel donker.

Kleine Karekiet heeft meer 'uitgewassen' tertails.

- handpentoppen zijn opvallend witachtig, sommige Kleine Karekieten vertonen dit ook, maar past best op een Bosrietzanger.

- iets langere handpenprojectie tov. lengte langste tertail, dat is een kenmerk dat heel goed past op Bosrietzanger en goed te zien is op foto's (en mits wat geluk in het veld) en maar waar wel ietwat overlap in is.

- versmallingen aan de handpennen vrij dicht tegen de top van de vleugel. Ietwat in de hand beter te zien is, maar op foto's ook en dusdanig helpvol hier ook.

Opnieuw in volgorde van belangrijkheid hier de rest (niet vleugel) determinatiehulpjes:

- algemene kleur: niet kastanjebruin/rossig maar eerder olijfgroen tot olijfgroen, past best op Bosrietzanger en in fact, heel weinig Kleine Karekieten tonen dit - tenzij van de oostelijke (onder)soort fuscus - die zou ik niet durven geven wegens: niet uit te sluiten.

- passend bij hierboven, maar rug en bovenstaartdekveren van een Kleine Karekiet zijn opvallend rossig roodbruin. Je kunt hier op de foto nog net ietwat van de bovenstaartdekveren zien... die zijn zelfde kleur bovendelen. Bosrietzanger... (vele vertonen een lichtere rug en bovenstaartdekveren, maar heel, heel zelden rossig).

- kopvorm: mooi rond en met een 'dipje' aan de snavelbasis. Een Kleine Karekiet heeft een meer afgeplat en een evenredig glooiend afgeplat kopprofiel, zonder hoekje aan de snavelbasis.

- korte, dikke snavel met relatief hoge basis. Legt zichzelf uit als je nog eens kijkt naar de foto, een Kleine Karekiet heeft een langere, smalle, puntige snavel.

Dit allemaal gezegd zijnde en in gedachten houdende die regel van: altijd je determinatie baseren op zoveel mogelijk combinatie van kenmerken.

Mystery 7

Voorjaar. Djasse, Yann en Djoni zijn intensief op zoek naar zangertjes op Cyprus, komen ze volgende vogel tegen, 1-2-3: ...
Jullie zeggen het maar.

Oplossing Mystery 7

Bon, bruinige vogel, stevige poten en een stevige snavel. Lichtere onderdelen. Blader eens door een boek en je kan er meteen al wat afgooien van het mogelijke lijstje.

Braamsluiper, Tuinfluiter, Zwartkop, Orpheusgrasmus, Ruppell's Grasmus, Kleine Zwartkop en Menetries Kleine Zwartkop, Atlasgrasmus, Arabische Zwartkop zijn allemaal soorten die helemaal niet passen op die combinatie of die (nog) niet in de Benelux zijn waargenomen.

Ge voelt het aankomen... het is een gewone **Grasmus (Sylvia communis)**.

Weer had iedereen die meedeed het juist. Mysteries zijn soms gewoon geen mysteries, maar gewoon foto's van algemene soorten die iedereen kent.

De belangrijkste kandidaten voor misidentificatie zijn: Baardgrasmus en Brilgrasmus.

Alhoewel Baardgrasmus ook roestige vleugels kan vertonen, gaan die nooit zo'n felroeste tertailranden tonen. Ook passen de zware snavel en het ontbreken van een rode oogring (die in het voorjaar al zou moeten aanwezig zijn) niet op die soort.

Dan Brilgrasmus: heeft een donkere teugel bij mannetjes een duidelijke witte oogrand. Heel korte vleugels die hier toch duidelijk te zien zijn en een bredere roeste rand aan de tertails. Ook de zware snavel past hier niet op een klein tenger beestje dat de Brilgrasmus is.

Er werd al wat gediscussieerd over de leeftijd van de vogel. Herlees hierbij nog eens de verschillende meningen. Ik blijf bij mijn standpunt dat je deze vogel niet 100% op leeftijd kunt brengen door de relatieve weinig harde kenmerken die te zien zijn op de foto.

Zelfs naar geslacht toe zou ik geen 100% sluitende mening durven formuleren. Het is gekend dat oudere vrouwtjes Grasmus soms ook wat grijs op de kruin kunnen vertonen, want onze vogel dan ook toont. Maar aan de andere kant zit er een percentage jonge mannetjes bij die ook nog bruin op de kruin vertonen. De oogkleur is ook maar half-half hier omdat de zon er duidelijk zijn effect op heeft hier.

Mystery 8

De laatste watervogeltelling komt eraan... en het is voorjaar, veel mogelijkheden...
Is je determinatie over de eendjes waterdicht?
Volgende foto werd door mezelf genomen aan de Bergelenput, tijdens het carnavalweekend.

Oplossing Mystery 8

Eerst erbij zeggen dat het inderdaad niet op de Bergelenput zat, maar op een vijver in een park in Oakland-Californië, alwaar ik op zoek naar IJslandse Brilduikers heel dicht bij een grote groep maar super wilde eenden kon geraken. Maar het zou dus wel kunnen bij ons geweest zijn ook (uitgezonderd dan die super wilde IJslandse Brilduiker...).

Het is een **Kleine Topper (Aythya affinis)**

Dat het een duikeend betreft zal iedereen wel beamen!?! Dat het bruin is en een jonge vogel of een vrouwtje ook?! Het is vroeg in het voorjaar, maar wetende dat alle of de meeste eenden tijdens de winter het 'broedkleed' of 'prachtkleed' dragen of tenminste verkrijgen door een vrij extensieve lichaamsrui (maar geen vliegveren!). Dus, juvenielen die (kunnen) lijken op adulte vrouwtjes zijn tegen die tijd ook geruid naar 1 van de geslachten en dus ook jonge mannetjes zien er tegen maart dus ook grosso modo uit als adulte mannetjes en de vrouwtjes ook als vrouwtjes. Is dit duidelijk?!

Dus, we hebben te doen met een vrouwtje.

Kuifeend lijkt me vrij direkt uit te sluiten door een combinatie van volgende kenmerken en het profiel: geen echt kuifje, kopvorm, hoeveelheid wit aan de snavelbasis, verenkleed met veel grijs, snavelvorm en hoeveelheid zwart op de snavelpunt, grijzige flanken, oogkleur.

Dus we blijven over met Topper of Kleine Topper.

Het is een Kleine Topper door opnieuw een combinatie van subtiele kenmerkjes en waardoor we dus ook een hybride kunnen uitsluiten:

- Kopvorm: eerder hoekig dan rond, een 'dof' kuifje en een hoog voorhoofd. Hangt zoals al gezegd in de discussie af van de houding van de vogel op het moment van de foto en verlangt eigenlijk een langere observatie. Toch kan je hier niet echt spreken van een ronde, platte kopvorm en past het dus beter bij Kleine Topper.

- 'Nageltje': het 'nageltje' is eigenlijk het uiterste puntje van de snavel dat beetje eindigt in een soort van 'druppeltje' en dat meeste (zoniet alle) eenden hebben. Wel, dat nageltje en enkel dat nageltje is zwart. Bij Topper en Kuifeend is er meer zwart te vinden op het distale deel van de snavel.

- Snavelvorm: Topper heeft een langere en meer spatelvormige snavel met bredere punt dan Kleine Topper. Kortom kleiner en fijner snaveltje bij Kleine Topper.

- Snavelhoogte aan basis: Topper heeft duidelijk een hoge snavelbasis, het hoogste zichtbare deel begint op hoogte van of door het oog. Bij Kleine Topper begint dit onder het oog. Trek een denkbeeldige horizontale lijn waar je de snavel ziet uit de bevedering komen en je zal zien op de foto dat deze onder het oog loopt. Vergelijk met Topper en je zal zien dat die door het oog loopt. Ook in profiel, het culmen loopt ongeveer evenwijdig met/aan de ondersnavel, zonder een duidelijke kromming met hoge basis.

- Gestalte: mager, minder robuust gestalte dan een groot en eerder stevig gebouwde Topper.

Zorky haalt verschillende keren aan dat het nog een hybride zou kunnen zijn op basis van wat er op de foto te zien is. Alweer de combinatie van alle kenmerken, plus het feit dat de snavel basis niet hoog oploopt en vrij dun is, dat sluit volgens mij hybrides uit.

Maar het hardste kenmerk dat voor het BAHC sluitend is en al door Zorky is aangehaald. Helaas niet te zien op de foto, maar dan zou het geen mystery geweest zijn... De hoeveelheid wit op de vleugel dat tussen die twee duikeenden heel duidelijk verschilt en zowel bij mannetjes als bij vrouwtjes aanwezig is.

Bijgevoegd 2 foto's waarbij de linkse vogel telkens een Topper en de rechtse een Kleine Topper is. Goed te zien is dat Topper nog wit aan de basis van de handpennen toont waarbij Kleine Topper volledig grijze - inclusief de binnenste - handpennen heeft.

De foto's zijn genomen op Long Point Bird Observatory in Canada door Julia Bayer en zijn van verse botulisme slachtoffers.

Julia Bayer 2002

Julia Bayer 2002

Mystery 9

Maart, de maand om naar de spechten, uilen en andere Ardensoorten te gaan kijken. Ik mis de weekendjes op de Hoge Venen nog niet lichtjes... maar wie weet volgend voorjaar staan we samen weer te kijken op die boomkruipers, want dit is volgende mystery. En natuurlijk weet iedereen wat het is: ...

Oplossing Mystery 9

Deze zal voor velen niet de meest uitdagende foto zijn geweest, temeer, 'who cares' want die Boomkruipers zijn allemaal dezelfde toch?! Wel ja, misschien wel, maar dat gaat er nu juist om in mystery quizzes. Er zijn weldegelijk een aantal betrouwbare kenmerken, die als je ze beetje kent of kunt herinneren, het uitdagend maakt als je bv. naar de Ardennen trekt of tijdens het najaar aan de kust een boomkruiper tegen het lijf loopt, dus dat 'het zijn al dezelfde' ga ik hier proberen aan te vechten.

Eerst en vooral, een tweede foto, een vergroting van wat er te zien is op de originele met de uitleg van welke veer wat is, gewoon om de uitleg wat makkelijker te maken:

Ik heb wat moeten prutsen in Photoshop enz... maar het is me toch gelukt, sort of. Hopelijk kan je, als je aandachtig kijkt naar de foto, die delen herkennen en vinden.

Met de 'oude' Lars Jonsson in combinatie met de ANWB, moet je er komen, denk ik. Sommigen kunnen met de tekst in de 'Dutch Birding kenmerkengids' er misschien nog meer kenmerken op de foto zien/uithalen.

Wat doe ik als ik een boomkruiper zie? Van die stelling ga ik uit in mijn uitleg, omdat natuurlijk die beestjes in het veld niet vaak zo lang stilzitten zodat je alles mooi kunt afgaan, al heb je 20 kenmerken/verschillen. Ook geef ik enkel de meest betrouwbare kenmerken, beetje verder geef ik de supporterende... want, hier al verschillende keren in de reeks herhaald: altijd determineren op basis van zoveel mogelijk kenmerken in combinatie samen. Het is een technische uitleg, ik haat die ook, maar ik moet me met haar op de tanden verdedigen en wil ook volledig zijn. Combineer de foto met de tekst die ik schrijf en ziet, u zult geloven. Hopelijk toch?!

* Persoonlijk kijk ik eerst naar de vorm van de lichte vlekken op het midden van de hand- en armpennen (die een brede, duidelijke vleugelstreep vormen).

- puntige toppen of 'haakjes', sommige noemen het 'zaagbladpuntjes' = Boomkruiper

- afgeronde of hoekige toppen zonder puntjes = Taigaboomkruiper

Het zijn eigenlijk vlekjes op de binnenste handpennen en armpennen, waarbij die vlekken op de buitenvlag van elke veer bij Boomkruiper tegenaan de schachten puntig uitlopen en bij Taigaboomkruiper niet. Zo zou je het moeten beschrijven in een gedetailleerde BAHC of zo... beschrijving.

Wat zie je dus op onze foto? Geen puntjes, wat maakt dat het een Taigaboomkruiper is.

* Dan de 'trede' in de vleugelstreep.

- een gelijkmatige verkleining van diezelfde lichte vlekken op de handpennen zonder een duidelijke 'trede' = Boomkruiper

- een plotse sprong, alsof die handpen (P6) plots een stuk lange is = Taigaboomkruiper

Met wat verbeelding kan je die vleugel wel dichtvouwen... en dan zal je zien dat die vlek op P6 plots een stukje lager begint. Dat is die 'step' of 'trede' waarvan er gesproken wordt. In het veld is dit vaak heel goed te zien.

Dus we hebben een 'trede', ook goed voor Taigaboomkruiper

* Duimvleugel dan. Er is wat overlap, tzt. niet alle vogels tonen de typische duimvleugelkenmerken zoals ze 'in de boekskes' wel tonen. Het gaat hem om de langste/grootste duimvleugel.

- duidelijke lichte buitenrand verbonden met de lichte top = Boomkruiper

- geen of heel dunne, niet met witte top verbonden lichte buitenrand = Taigaboomkruiper

Niet goed te zien hier, maar wel vaak in het veld en laat ons zeggen een groot percentage van de vogels toont op z'n minst een 'typische' duimvleugel (dat is toch mijn ervaring in de Ardennen - andere populaties kunnen meer variabel zijn).

Op onze foto zie ik geen lichte rand, niet op de langste en niet op die die erover licht (daarom heb ik 2 lijntjes getrokken - zoals je weet van vorige mysteries bestaat de 'duimvleugel' uit 3 veerkes, ofte alula's). ...Weer richting Taigaboomkruiper...

* Belangrijk kenmerk hier op deze foto. De lichte vlek op handpen 4 (weer die vleugelstreep...).

- loopt diezelfde lichte vleugelstreep niet door tot op handpen nummer 4 of is er een heel klein/onduidelijk vlekje daar = Boomkruiper

- loopt de vleugelstreep door tot op handpen 4 met een duidelijke lichte vlek daar = Taigaboomkruiper

Op de foto wel, maar dan in het veld vaak niet goed te zien, omdat je de handpennen niet vaak kunt tellen. Maar de vleugelstreep bij Boomkruiper is alsof ze plots is afgesneden, abrupt stoppend. Er zijn naast het ontbreken van een trede, enkel 2 gelijkmatig afgestopte, kleine haakjes daar waar bij Taigaboomkruiper 1) die trede aanwezig is en 2) die extra lichte vlek op handpen 4 er is. De vleugelstreep wordt erdoor duidelijk langer en heeft duidelijk 3 vlekjes achter de 'trede'. Maakt het in het veld makkelijk tellen en geeft het gevoel dat de vleugelstreep minder 'abrupt' stopt.

Bij onze foto, heel duidelijk een lichte vlek op P4, gezien de grootte en de duidelijkheid, geen twijfel, weer goed voor Taigaboomkruiper.

* Laatste heel goede kenmerk, maar niet te gebruiken in de foto, de afstand tussen handpen 7 (P7) en handpen 8 (P8).

- de afstand tussen P7 en P8 is vrij groot en niet veel verschillend van de afstand tussen P6 en P7, dus er is geen 'verspringing' te zien daar ook = Boomkruiper

- de afstand tussen P7 en P8 is heel klein en er is een duidelijke verspringing - alsof er een handpen ontbreekt of onvolgroeit is - tussen de volgende naar buiten toe (P6) =

Taigaboomkruiper

Heel goed te zien in het veld, helaas niet in de foto, tzt. de sprong tussen P7 en P6 zie je niet, maar wel de heel korte afstand tussen P7 en P8.

Plus dat je in het veld (en weer door de positie hier op de foto niet te zien of in te schatten) de vorm/het contrast van de lichte toppen op de zichtbare delen van de handpennen (bij gesloten vleugel) kunt gebruiken:

- kleine vlekken, maar goed contrasterend met heel donkere, zwartige handpennen, zonder wit dat rond de toppen draait en doorloopt naar binnenvlag van de veren = Boomkruiper
 - relatief grote vlekken op grijzige/minder zwarte handpennen en met het wit doorlopend over de top van de handpen naar 'binnenkant' vleugel = Taigaboomkruiper
- Goed te zien in het veld dus, niet hier. Pas wel op met ruiende boomkruipers in de zomermaanden.

Dan zijn er nog een reeks van naar mijn gevoel meer supporterende kenmerkskes waarbij ik hier enkel de kenmerken voor 'onze' Taigaboomkruiper zal aanhalen en al dan niet bruikbaar in de foto:

- Tertialpatroon contrasterend: lichte binnenvlag contrasterend met zwarte vlek op buitenvlag, soort van opvallend licht/donker patroon is goed of supporterend op zijn minst voor Taiga
- Centrale, donkere deel (dus donkere deel onder de lichte vleugelstreep) op de armpennen versmallend naar basis toe ook goed voor Taiga.
- Wenkbrauwstreep duidelijk en opvallend wit.
- 'Frosty' uiterlijk, alsof met rijm besprenkeld, wit over heel lichaam meer gelijkmatig verspreid, ook op kruin.
- Keel niet contrasterend met onderdelen. Meestal heel witte onderdelen en heel lichte flanken (maar pas op bij bv. 'gesleten' vogels: doordat ze op bomen leven, wordt die witte buik soms vuil...).
- geluid!

Dus, maar het was een: **Taigaboomkruiper (Certhia familiaris)**.

Zo, draait het of keert het, het kennen van de kenmerk(skes) en het weten voor wat te kijken blijft belangrijk in die boomkruipers. Veel foto's in boeken en op het internet zijn op zijn minst niet goed genoeg om tot sluitende determinaties te komen, plus dat je nog verschillende ondersoorten hebt, enz... Maakt het allemaal ingewikkeld.

Bv. de Engelse Taigaboomkruipers zijn ietskes bruinig op de flanken, net als onze Boomkruipers. Naamgeving ook: Kortsnavelboomkruiper = Taigaboomkruiper, maar in het engels is Short-toed Treecreeper = Boomkruiper, al refereert men over de achternagel ; 'familiaris' is in mijn ogen 'familiar' dus gewoon, bekend wat bij ons dus Boomkruiper is... bij mij is het allemaal 1 soep om het te onthouden.

Mystery 10

Deze vogel werd gefotografeerd tijdens een seawatch vanop het Oostendse oosterstaketsel, vorige november, net toen ik terug was vanuit Californië.

Oplossing Mystery 10

We zien dus duidelijk een meeuw, en zo te zien is het een van de grotere soorten in een onvolwassen kleed.

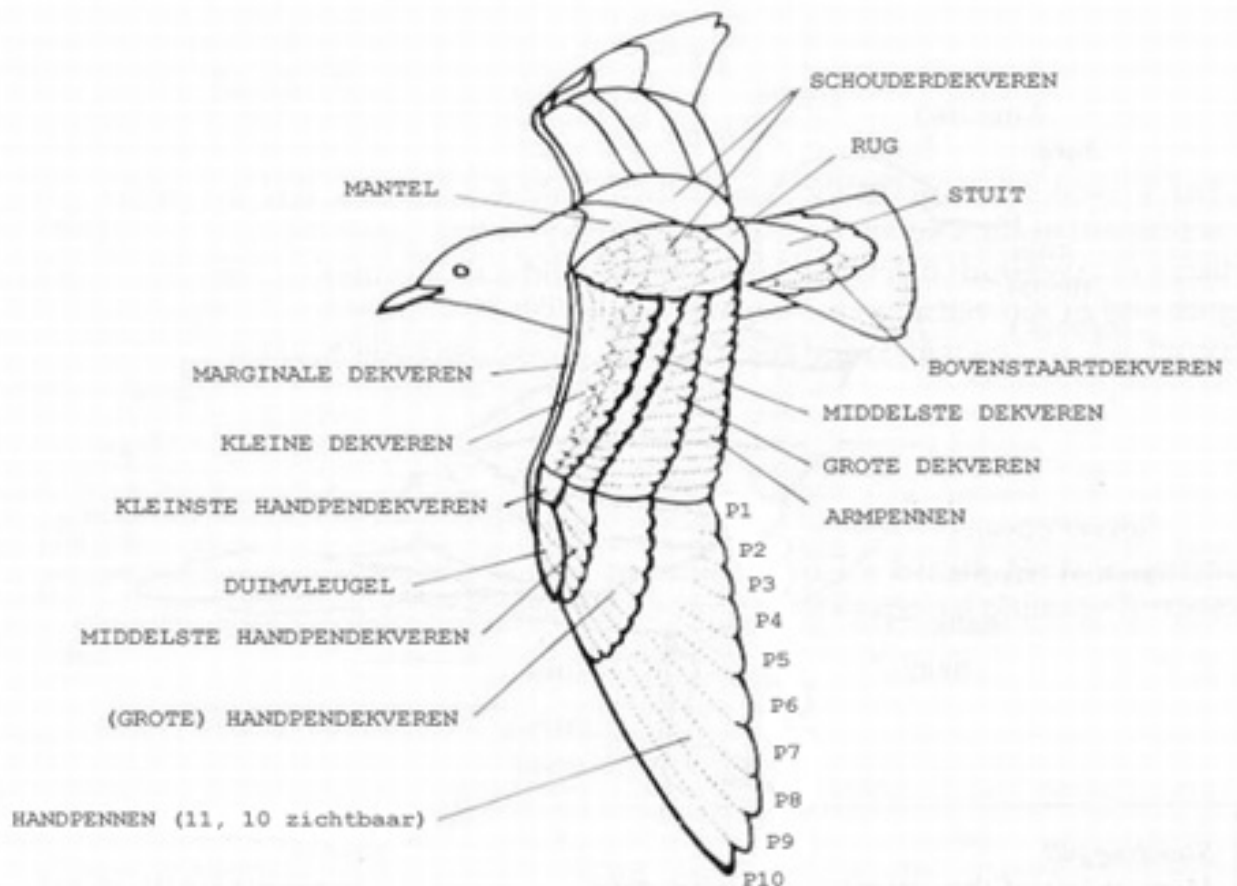
De leeftijd van de vogel is misschien niet zo makkelijk te bepalen en misschien in combinatie met de uitleg bij het begin van de groep meeuwen in de ANWB erbij nog beter te begrijpen. Het gaat hier om een eerste winter vogel, juveniele staart en bruine en puntige armpennen en dekveren plus de datum (november) helpt ook...

Twee dingen moeten al vlug in het oog springen:

- de vogel heeft grijze schouderveren (grijs 'zadel')
- de grote dekveren zijn erg bleek, nauwelijks getekend, en vormen daardoor een duidelijke bleke vleugelbaan (net boven de donkere armpennen).

Door die twee kenmerken samen te nemen, je gids te pakken en te kijken naar alle jonge meeuwen, kom je eigenlijk al vrij ver: de combinatie van grijs 'zadel' en een bleke vleugelbaan komt in feite enkel voor bij jonge Stormmeeuw, Ringsnavelmeeuw en Reuzenzwartkopmeeuw. Maar wat met het Zilvermeeuwen/Kleine Mantelmeeuw complex dan?

Misschien dan ook wat meeuwentopografie verduidelijken en dus weer een foto'ke erbij halen:

Voor Kleine Mantelmeeuw (en Grote Mantelmeeuw) is dat 'zadel' veel te lichtgrijs. Sommigen denken dat de typische mantelveer kleur bij jonge meeuwen anders dan bij oudere/adulte meeuwen. Wel ja, bij juvenielen zijn ze meestal erg donker/bruin, totdat ze in hun eerste rui - gewoonlijk najaar, maar bij sommige soorten niet tot in het voorjaar/zomer van het jaar erop - die juveniele veren ruien. Bij onze vogel is de kleur duidelijk grijs en dus niet die bruinige juveniele

veren, ze zijn dus vervangen. En aangezien ze lichtgrijs en niet donker grijs of zwart, kan je de 'mantelmeeuwen' uitsluiten.

Er werd getwijfeld aan Zilvermeeuw en, toegegeven, de vogel heeft wel wat van een tweede winter van die soort. Het zadel is erg lichtgrijs, een eerste winter Zilvermeeuw, heeft zo'n licht zadel niet. De grote dekveren helpen Zilvermeeuw ook uitsluiten: 2de winter Zilvermeeuw heeft altijd bruine tekening op die veren (bv. dwarsstrepen of volledig bruine centra), zodat de hele armvleugel er nogal effen bruin uitziet -- terwijl bij de mystery er een bleke vleugelbaan is die duidelijk afsteekt ten opzichte van de bruine 'voorvleugel'.

Het staartpatroon is ook ietsje anders:

Dixit Diederik: *"Is het staartpenpatroon dan niet een belangrijk kenmerk? Ik denk maar aan onderscheid tussen zilver - kleine mantel - geelpoot ... toch allemaal een vrij typische staartpatroon."* en

"Ik heb deze middag ook wat meeuwen gekeken, en heb gezien dat de terminale donkere staartband bij zilvermeeuw toch soms flink omhoogloopt. Alleen heb ik nooit zo een duidelijk patroon gezien, op de foto bevindt zich in de donkere staart een heeeeel duidelijke donkere eindband."

Dus zoals Diederik al aanvoelde, maar hoe dat juist zit, zullen we op het einde beschrijven, het is zoals bij die boomkruipers vrij technisch, zodat enkel de geïnteresseerden het hoeven te lezen... Maar, geen Zilvermeeuw dus.

Als je twijfelt aan Zilvermeeuw, wat dan te doen met Geelpootmeeuw en Pontische Meeuw dan? In elk geval zijn de kenmerken redelijk dezelfde: het zadel is te effen grijs voor eerstejaars in november - een 1ste winter Pontische Meeuw heeft daar zelfs nog altijd wat donkere tekening. Zelfde leeftijdskennmerken en redenen tot verwarring als bij Zilvermeeuw: een tweede winter zou eventueel nog kunnen.

Maar die grote dekveren zijn veeel te bleek want die zijn bij 2de winter Geelpoot- en Pontische Meeuw nog donkerder dan bij 2de winter Zilvermeeuw. Plus/en het staartpatroon klopt ook niet: een 2de winter Geelpoot- en Pontische Meeuw hebben een weliswaar brede, maar erg donkere, solide staartband. De stuit en bovenstaartdekveren zijn trouwens al hoofdzakelijk wit op die leeftijd, met nauwelijks nog bruine tekening. Zo van die hartvormige vlekjes op bovenstaartdekveren zal je ook niet snel vinden bij een 2de winter Geelpoot/Pontische Meeuw. Dus ook geen Geelpoot- of Pontische Meeuw.

Eerstejaars Reuzenzwartkopmeeuw heeft een heel mooi zwart-witte staart (met scherp afgescheiden zwarte staartband), dus dat is het ook niet.

Eerstejaars Stormmeeuw heeft normaal gezien ook zo'n zwart-wit staartpatroon. Uitzonderlijk is de staart meer uitgebreid zwart (tot zelfs bijna volledig zwart), maar de buitenste staartpen is bij Stormmeeuw altijd volledig wit. Dit is duidelijk niet het geval bij de mystery, dus ook geen Stormmeeuw.

Dus blijft eigenlijk enkel **Ringsnavelmeeuw (Larus delawarensis)** over.

De opmerking werd gemaakt dat de tertials te sterk getekend zijn voor die soort, maar dit is nogal variabel en zulke 'gekartelde' tertials komen soms voor bij juveniele en eerste winter Ringsnavelmeeuw. Nog een voorbeeld daarvan:

<http://www.ups.edu/biology/museum/RBGUwing3.jpg>

Kijk naar de bovenste vleugel.

Bovendien zijn deze juveniele tertails erg gesleten en daarmee is de karteling grotendeels verdwenen... enkele zijn zelfs al vervangen door rui (die grijze).

Het staartpatroon is ook typisch voor eerstejaars Ringsnavelmeeuw. Het staartpatroon varieert bij Ringsnavelmeeuw van wit met dunne zwarte eindband als Stormmeeuw (maar altijd met zwart ook op buitenste staartpen) tot vrijwel volledig donkerbruin. In dat laatste geval (zoals bij onze mystery) is er, merkwaardig genoeg, vaak wel een soort dunne, bleke scheidingslijn te zien middenin. Dit zie je ook heel goed bij de mystery: de grotendeels donkere staart lijkt, als je goed kijkt, opgedeeld in twee delen. Aan de toppen is de tekening erg donker en solide, maar dan is er

het bleke scheidingslijntje, en aan de basis zijn de staartpennen dan wat vager en minder donker gekleurd.

Het bleke scheidingslijntje zou alleszins eerder uitzonderlijk zijn voor tweedejaars Zilvermeeuw, en zeker ook voor Stormmeeuw. Kijk ook eens naar de twee middelste staartpennen: aan de toppen hebben die ook nog een lichtbruin, 'subterminaal' bandje. Zoiets zou ook weer eigenaardig zijn voor tweedejaars Zilvermeeuw (niet voor eerstejaars, maar die hebben nog geen grijs zadel). Weer de combinatie dus.

Ook de tekening op de bovenstaartdekveren verschilt lichtjes. De langste bovenstaartdekveren tonen mooie bruine 'hartjes' (net boven staartbasis) en de rest (daarboven) toont fijne, ingewikkelde bruine tekening - precies een soort Chinese tekens (voor wie even zijn fantasie gebruikt). Bij tweede winter Zilvermeeuw bestaat de tekening eerder uit bruine dwarsbandjes of grove bruine vlekking.

Tot slot nog eens herhalen van iets dat kon helpen: de armpennen zijn puntig en erg donker met lichte tippen, waardoor de vleugelachtterrand er duidelijk 'gezaagd' uitziet. Dit wijst op een eerstejaars vogel - wat opnieuw tweedejaars Zilvermeeuw uitsluit. Bij een tweede winter Zilvermeeuw zijn die armpennen geruid en rond.

Plus je moet denken: van jong naar oud worden de veren alsmaar lichter bij Zilvermeeuwen.

Ja, we weten het, ge krijgt er ook grijs haar van...

Deze oplossing werd samengesteld met de deskundigheid van Peter Adriaens, waarvoor dank!